המשבר בא בשיא הטלטלה בענף כרטיסי האשראי – הלקוחות ישלמו יותר ריבית

בבנק ההשקעות וליו בייס רואים במשבר הקורונה הזדמנות לניקוי אורוות בחברות אחרי הזעזוע שגרם הניתוק מהבנקים – ומעריכים כי איתנותן הפיננסית תאפשר להן לצלוח את המשבר ● הם מכוונים בעיקר להתייעלות תפעולית ולחיתום של תיקי האשראי – ולעצירת הדיווידנדים

מיכאל רוזנזורנ

משבר הקורונה פוגע את ענף כרטיסי אשראי בעיצומה של השלמה שפוקדת אותו בשנתיים האחרונות בעקבות חברות חוד ברות מהבנקים. עם זאת, בעקבו רת של בנק הרשקעות הלוו ביים על הענף כותבים האנליסטים כי "המשבר המחרי שבו מצדי הנשק, ומבלי זה חברות כרטיסי האשראי, הוא הזדמנות לחבי רות בענף לבצע בדק בית מקיף, שמבל שלוות בתחלופים שוחרים, עמוקים ויעילים – עשוי להביא לשיפור בטווח הבינוני והארוך".

לדברי האנליסטית נועה צבי, המשבר מתרחש זמן לא רב לאחר השלמת תהליכי ההיערכות מהבי נקים, ולכן כבל שהיו "טעויות" או "כשלים" בדרך פעילותן של הח ברות בשנים האחרונות – זהו עיי תר לא רע מבחינתן. עם זאת, צבי מציינת כי חלוקות הדיווידנדים שבוצעו בתחילת 2020 – וכפרס מעקס שחולקה 250 מיליון שקל – עלולות להקשות על נקישת פער לות ל"תיקון" המצב. "התהליכים שאנו מציינים נדרשו להערכתנו גם ללא קשר לקורונה, והמשבר עשוי להוות מעין קריאת השכמה להקרים הלהאיץ את יישומם.

"המשבר מגיב את החברות בפי ני מציאות שונה מאוד ביחס לשנים קודמות, שאפיינו כשיעורי צמי חה גבוהים במחודר העסקות (9% ב-2019 ו-6.5% בשנים האחרונות בממוצע). ספיגה חלקית על הס חיקה בעסלות בתי העסק ואיפסי רי צריכה נאה בתכנסות מכרטיסי אשראי – למרות הספעות התחרות הדרגלצה. עד כמה תיפגע הפע לות הסטרתית של כרטיסי האש ראי ומה יהיה קצב ההתאוששות? הו נעלם גדול, אבל כלכלה נטה להשתקם לאורך זמן ואף לחזור לצמיחה", מתבת צבי.

לדבריה, "המשבר צפוי לפגוע בפעילות מתן האשראי, שהאצה מאוד בשנים האחרונות – תוך הפ סרים גבוהים בטווח הקצר, וכבל שימשך המשבר, ההפסדים צפויים להתעמק. באופן פרדוקסלי, ייתכן שהרטיסטת המשבר תיצור מתיבות גדולה יותר מצד החברות לתהלי כים עם הספעה ארוכת טווח".

"המיסוך הזסר"

בולהו ביים מבחרים כי "הזד דמנות הבולטת ביותר – ולהי ערכתנו גם הקשה יותר ליישום – היא התייעלות תפעולית. הצורך בתהליכי התייעלות היה ברור עוד לפני פרוץ המשבר, לנוכח יחסי הרעילות החלשים בענף: 75%-76% ויחס הוצאות ללא הפסדי אשראי להכנסות. השחיקה המתמשכת ברחחות הנקייה (5 נקודות אחוז בתוך 5 שנים) והתחרות להמשך של חברות התחרות בענף, מסבעם של תהליכי ייעול, שהם מורכבים ולא פשוטים ליישום, קיימת נטייה ליחתם אותם כל עוד ניתן".

בהתאם לכך מסבירה צבי כי "מבחינה זו, הגידול הזר במחודר העסקות היה מעין מיסוך, שיחר עם נורמים נוספים, הביאו לעיכוב ביישום תהליכי התייעלות הנר רשים בכל החברות בענף. עתה, כשהמיסוך הוסר, לפחות זמנית, נוצרה הזדמנות לבצע את תהר ליכי התייעלות והגברת הנמישות התפעולית של המערכות – כך שיתאמו בצורה טובה יותר לתנ מודר גם עם משברים. זהו תהליך ארוך ומורכב, אבל ייתכן שתנאי השוק לא יותירו ברירה ריבתיבו 'קפיצה למים העמוקים'. מבחינה זו, מדובר בחזדמנות".

צבי מתייחסת בניתוח לתיקי האשראי של החברות: "הגידול הזר באשראי הצרכני הביא לע לייח במדדי סיכון האשראי של כל החברות בשנים האחרונות – וכי פרס בטקס, שבה חל השינוי הזר ביותר בתמהיל האשראי, בעיקר קיטון באשראי המוגטח בכלי רכב. ייתכן שחלק מהפער שנצבר ב-2019 בין מקס לבין שתי חבר רות האחרות – הן בחברה בהפסד די אשראי וחן במחיקות – עשוי לבבע המשך השינוי בתמהיל האשראי של מקס.

"עם זאת, ברור שישראכרט וכאל הקטינו שיעורים אלה ביחס ל-2018 – שתי החברות בשיעור הזכרה בהפסדי אשראי, וישראכרט גם במחיקות – כך שייתכן שנראה 'תיקון' ב-2020. לאור ההערכה כי בשל משבר הקורונה נראה בכל הח ברות הרעה במדדי סיכון האשראי, ייתכן שנתקשה להבחין אם בוצע שינוי במדיניות הסיכונים של הח ברות. אנחנו נשים להאמין שהחבי רות יאמצו מדיניות שמרנית יותר, במקביל לשיפור תהליכי החיתום".

צבי מסבירה כי התפתחות המרווח הפיננסי נמוכ ב-2019 מראה כי "החברות הצליחו לנהל את כל ההתייקרות בעלויות המימון אל הצרכן, ובנוסף, בשקלול הפסדי האשראי – המרווח נמוכ אף עלה. מכיוון שהחברה בהפסדי אשראי היא חשבונאית, לחברות יש שליטה מסוימת על פרמטר זה וכבל שלא בוצעה הכרה מספקת – היא עשויה להתגלגל לתקופות עוקבות.

"לאור המציאות החדשה סביר שהחברות יעלו את המחיר לצרכן. עם זאת, נראה שהייקור יפצה רק חלקית על הגידול הצפוי בהפסדי אשראי ועל ייקור אפשרי במימון".

נועה צבי צילום: מסדרון כחברת

בהתאם לכך צבי אומרת כי "החזדמנות חברות השנייה סמר נה בשיפור והידוק תהליכי החיר תום. הגידול הזר הצפוי ב-2020 בהפסדי אשראי יחוה הזדמנות לשפר את תהליכי החיתום באופן שיהיו יותר סלקטיביים. תהליך זה עשוי לאזן את קצב הצמיחה של התחום, שהיה מגע צמיחה גרבי זי בענף בשנים האחרונות. אבל לחוביל את החברות לתיק אשראי איכותי יותר, המגלם פחות סיכו נים בנקודות קיצון שליליות".

"מצבן של כאל וישראכרט איתן יותר"

כחלק מהחיפרות מהבנקים בשנתיים האחרונות חילקו חב רות כרטיסי האשראי דיווידנדים גדיבים: ישראכרט, בניהולו של רון וקסלר, חילקה 940 מיליון שקל, מקס 707 מיליון שקל וכאל, בניהולו של לוי הלוי, חילקה 200 מיליון שקל. "חלוקות הדיווידנד הביאו לשחיקה ביחסי הלימות הון של כל החברות", מתבת צבי. "עם זאת, קיים פער בולט בין כאל וישראכרט לבין מקס, שכן בנקודת הזמן הנוכחית ולאי תר דיווידנד 2020, מצבן של כאל וישראכרט איתן יותר, כפי שבר שתקוף מהפערים מול המינימום הרגולטורי. אנחנו מעריכים כי על רקע האתגרים העומדים בפני הח ברות, כפי שהם נראים כעת, נדרי שות פעולות לחיזוק הון העצמי, ובפרט עצירת דיווידנדים, לכל הפחות בטווח של שנה.

"סיום ההיערכות בצד המדי מן של ישראכרט ומקס (הארכת מח"מ וגיוון מקורות המימון) לאור ההיערכות מהבנקים, היא בשורה חיובית, תוך שלחברות מקורות מימון בהיקפים משמעותיים (בעלי קר ישראכרט), לתקופות ארוכות (בעיקר מקס) – כשעלויות המימון ידועות ברובן", היא מוסיפה.

וכך מסכמים בוליו ביים את העבודה: "אף שהעתיד נראה מאתגר מאוד, גם מעבר למשבר הקורונה, מדובר בחברות בעלות עצמה רבה, עם מנגנון אפשרויות לשיפור שוחרת הרווח. המשך הפ תמכות על גידול מואץ במחודר העסקות לא יספיק בטווח הבי טני ויידרשו מהלכים ניהוליים אקטיביים משמעותיים, כבר בטר חח הקצר. המשבר הנוכחי, על אף חומרתו, מהווה גם הזדמנות להאיץ ולשפר תהליכים, שגרחים בהם שיפור, גם ללא קשר למשבר הקורונה".

רון וקסלר צילום: עין מיכל

לוי הלוי צילום: רמי זרנגר

רון פוגיגרו צילום: כל מה שהוכנה

יותר בעייתי הפרשות חברות כרטיסי האשראי לחובות בעייתיים

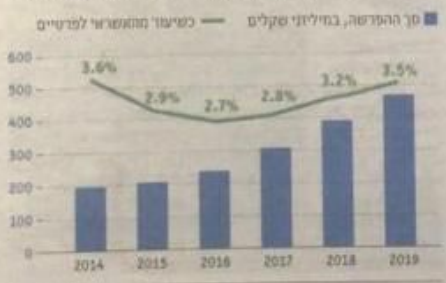

המרווח הפיננסי של כרטיסי האשראי

ההפרשות לחובות בעייתיים מתוך האשראי